

Edukace stomika při propuštění

Hana Mišurcová

Urologická klinika LF UK a FN Olomouc

Odstranění močového měchýře (radikální cystektomie) se většinou provádí při nádorovém postižení močového měchýře. Jeho funkci je nutné nahradit, a to nejčastěji pomocí části tenkého střeva. Při operaci dle Bricker (ureteroileostomie) jsou močovody napojeny na exkludovanou kličku tenkého střeva, která je vyústěna na břicho (stomie) a na kůži okolo se lepí sběrný sáček.

Klíčová slova: radikální cystektomie, stomie, stomické pomůcky, poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku, číselník VZP.

Educating a stoma patient at discharge

Bladder removal (radical cystectomy) is mostly performed in the case of a bladder tumour. The function of the bladder has to be substituted, most commonly with a segment of the small intestine. During the Bricker operation (ureteroileostomy), the ureters are connected to an excluded loop of the small intestine that is brought to the surface of the abdomen (ostomy) and a collection bag is attached to the surrounding skin.

Key words: radical cystectomy, ostomy, stoma aids, voucher for a therapeutic and orthopaedic aid, General Health Insurance Company Codebook.

Mezi povinnosti stomické sestry při propuštění nového stomika patří nejen naučit klienta a jeho rodinné příslušníky pečovat o stomii a používat stomické pomůcky včetně příslušenství, ale také informovat klienta, jak a kde pomůcky získat.

Při odchodu z nemocnice je již zvolena vhodná pomůcka. Klient je vybaven příslušenstvím k ošetření stomie, ale i propagačním materiálem a brožurou se seznamem veškerých pomůcek a jejich číselnými kódy. Pomůcky předepisuje lékař na tiskopis s názvem „Poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku“ (obrázek 1). Jeden poukaz je určen pouze pro jeden kód. Je třeba dbát na správné vyplnění. Čitelně vypsát příjmení a jméno, kód pojišťovny, již je pojištěncem, rodné číslo, adresu, v případě stomických pomůcek v rámci limitu VZP je třeba zaškrtnout kolonku „hradí pojišťovna“, číslo diagnózy dle zdravotní dokumentace. V případě stomických pomůcek se v kolonce „SK“ vyplňuje „03“, následuje kód a počet balení. Lékař připojí razítko, podpis a datum vystavení poukazu. Pomůcky mohou být předepsány maximálně na 3 měsíce. Nesmí se zapomenout na podpis pacienta na zadní části poukazu (dvakrát).

Veškerý dostupný sortiment v České republice nalezneme v „Číselníku VZP“ (obrázek 2), který obsahuje všechny zdravotnické prostředky předepisované na poukazy. Je zde 17 podskupin a právě pod skupinou 03 nalezneme pomůcky pro stomiky od všech výrobců schválených v České republice. Každý prostředek má svůj číselný kód a je u něho uvedena odbornost lékaře, který může poukaz vystavit. V případě stomických pomůcek je to chirurg, urolog,

Obrázek 1. Poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku

Obrázek 2. Číselník VZP

praktický lékař nebo internista. U každého prostředku je také uveden počet kusů v balení. Při vystavování poukazů se musí dodržet limit daný pojišťovnou. U urostomií je to 15 kusů podložek a 30 kusů sáčků na měsíc. Pokud tento počet klientovi nestačí, je možné žádat revizního lékaře klientovy zdravotní pojišťovny o zvýšenou úhradu nákladů. Většina firem vyrábějící stomické pomůcky nabízí zásilkovou službu, která doručí zdarma a diskrétně zabalené pomůcky až domů.

Z mé praxe stomické sestry na urologickém oddělení vím, že pro pacienta není lehké se smířit se stomií. Po tak těžké operaci, jakou

Urolog. pro Praxi, 2009; 10(6): 351

Obrázek 3. Pomůcky pro stomika

je radikální cystektomie se zotavují velice pomalu, nových informací je hodně a je nutné vše pečlivě vysvětlit a ukázat a také několikrát opakovat. Spoléháme také na vstřícnost a spolupráci praktických lékařů a agentur domácí péče, které často kontaktujeme. K dispozici mají klienti bezplatné stomické linky, kde se během dne mohou obrátit se svými dotazy. Naším cílem je propouštět domů vybavené a dobře informované klienty.

Hana Mišurcová

Urologická klinika LF UK a FN Olomouc
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
misurcovahana@seznam.cz

